

Bijzondere vogels (6)

Maricée Ten Bosch & Virry Schaafsma

Als we in de voortuin van het Harens huis staan, hebben wij nog geen weet van zwakke blokken, traditionele vogeltellingen op Schiermonnikoog of toverachtige landschappen in Zweden. Het is een mooie avond aan het eind van mei. We spieden door het raam; in de kamer erachter beweegt van alles.

“Je zou bestlist eens met Johan van Klinken moeten gaan praten”, had iemand ons aangeraden. Zo ontstond al gauw het idee om vader en zoon samen aan het woord te laten. Toen wij Alco benaderden met dit verzoek, was zijn antwoord: “We zijn een ijdele familie, dus dat willen we vast. Maar onderschat mijn moeder ook niet.” Alco begroet ons hartelijk en als we de woonkamer instappen, schudden we eerst de hand van zoon Reint (13) en dochter Elsa (11). Even later verdwijnen zij met een lief ‘weltruste’ naar boven. Intussen hebben we kennisgemaakt met Alco’s ouders: Marry en Johan. We nemen plaats op de banken bij het raam. Als Alco ons koffie en thee met koekjes voorzet, zegt Johan: “We treden meestal op als ‘Fam van Klinken’.” Wat dat betekent, wordt in de loop van het gesprek duidelijk. ‘Fam van Klinken’ doet heel veel samen, al jaren lang.

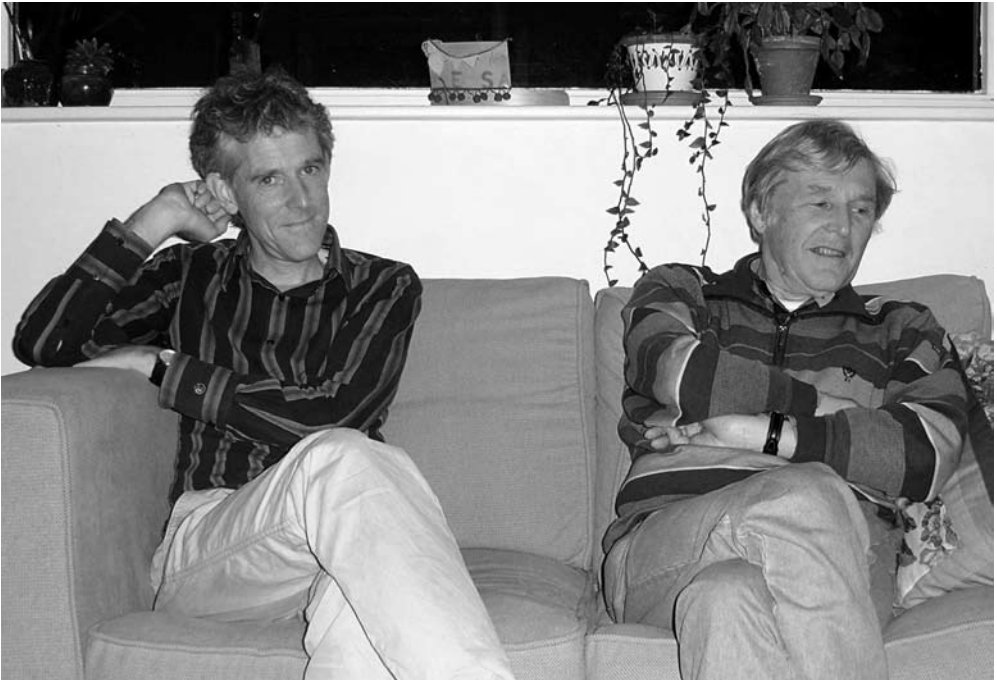
Kees Sikkema

Johan begint met te vertellen over Kees Sikkema, een van de oprichters van Avifauna Groningen. In 2008, bij het 40-jarig bestaan van de vereniging, heeft Johan op verzoek van het bestuur herinneringen uit ‘de oude doos’ opgehaald. Ter voorbereiding heeft hij oude *Gorzen* opgeslagen. Hij heeft ze bijna compleet, al ontbreken de exemplaren uit de jaren dat het gezin in het buitenland verbleef. Door zijn werk bij het Kernfysisch Versneller Instituut (KVI) werd hij voor langere of kortere tijd uitgezonden naar Amerika, Duitsland en Frankrijk. Kees Sikkema werkte met Johan op het labora-

torium in Groningen. Johan: “We spraken wel over vogels, maar we wisten er echt nog niet veel van af, we zijn beiden autodidact op dit gebied.” Al deelden ze dezelfde passie, toch trokken ze buiten het werk niet veel met elkaar op. Kees Sikkema was een uitermate accuraat en bedachtzaam mens. En ook wat je noemt een ‘Einzelgänger’. “Op vrijdagmiddag hadden we altijd een sherry-uurtje op de kamer van Hendrik de Waard. Kees zat dan boven op een lange gang met een kijker heel consciëntieus zijn waarnemingen te noteren.” Hij had enkele Grauwe Ganzen ontdekt op de dijk bij Oudeschip. In die tijd waren er nog niet zo veel als nu. Hij was een van de eersten die ontdekte dat de ganzen heel trouw naar hetzelfde perceel terugkwamen. Met trage en ietwat slepende stem imiteert Johan de manier van praten van Sikkema: “Als ik mijn hoofd over de dijk steek, vliegen ze weg.” Hij had daarom een periscopische telescoop gemaakt, met een hoek, om ongezien de ganzen te bestuderen. Het was Kees Sikkema die Johan en Marry begin jaren zeventig naar de vereniging haalde. Alco herinnert zich enkele vuistregels die van Sikkema kwamen. Een daarvan was: Bepijsters komen vaak voor in het gezelschap van Zanglijsters.

De fysicus en de vogelaar

Het was de tijd van J.A. Loterijman, de kinderarts die, zoals Johan het verwoordt, thuishoorde in de categorie ‘door de bossen en de hei’. “In vogels herkennen was die oude garde erg goed, beter dan ik het ooit geleerd heb, maar van statistiek wist ze niets!”

Alco en Johan van Klinken

Zo goed mogelijk tot een juiste schatting komen, met een foutengrens, is iets waar Johan heel precies naar kijkt. Verkeerde aantallen kunnen behoorlijke consequenties hebben. “In de tijd van Loterijman werd er zo anders geteld dan nu gebeurt. Die mensen stapten in Assen uit de trein, gingen een middag tellen en vermenigvuldigden dat met tien om aantallen voor heel Nederland te krijgen. Dat klopte statistisch natuurlijk niet. Maar in determineren waren ze heel capabel.”

Alco: “Je merkt wel dat de fysicus en de vogelaar hier hand in hand gaan.”

1 april

Johan vertelt over een telefoontje naar het KVI. Het kwam van het Nedersaksisch Instituut aan de Westersingel. Er zou daar een Zwartkeellijster zitten. Johan realiseerde zich echter dat het die dag 1 april was. Hij zou zich niet te pakken laten nemen en ging rustig door met zijn werk. Na het werk ging hij toch maar even langs het instituut. Tot zijn grote verbazing was de tuinkamer gevuld met mensen die naar buiten keken. “Hij is net weg!”, kreeg hij te horen. Ja ja,

natuurlijk, nogal logisch ... Hij liet zijn fototoestel met telelens achter met het advies maar flink wat foto's te maken en ging weg. Hij belde nog wel even met Harmjan Wight, die er ook van overtuigd was dat het om een 1 april-grap ging. Het fototoestel kreeg hij terug met een hele serie foto's van de Zwartkeellijster. “In die tijd werd net de lijst van de Nederlandse Avifauna overhoop gehaald; je moest met goed onderbouwde en bevestigde waarnemingen komen. De oude garde, zoals de heer Kist, was daar nogal ontdaan over; alsof hun waarnemingen niet goed genoeg waren geweest. En toen had ik dus vijftien van die foto's, waardoor de vogel direct werd geaccepteerd. Terwijl ik hem zelf niet eens gezien had.” Johan kan er nog om lachen. Met Marry is hij de volgende dag overall gaan zoeken, maar de vogel was gevlogen.

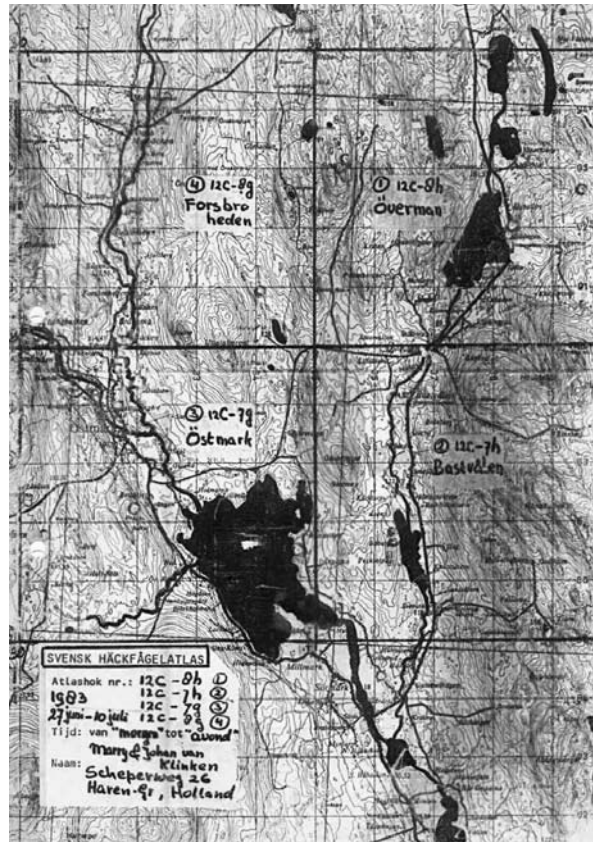
Hoe is het vogels kijken begonnen in de familie?

Bij Johan begon de interesse voor vogels rond zijn twintigste. Marry (tegen Johan): “Ik heb jou, toen we net verloofd waren, voor je verjaardag een vogelgids cadeau gedaan.” Marry zit het vogelen in het bloed.

De familie van moeders kant kwam uit Friesland en ieder gezinslid was er vogelaar. Marry leest graag en als er vogels in het boek voorkomen, vergelijkt zij dat automatisch met wat zij erover weet. In *Boven is het stil* van Gerbrand Bakker speelt een Bonte Kraai een rol. De schrijver gaf een lezing in Haren. Marry heeft hem toen gevraagd of hij de vogel misschien als symbool voor de dood gebruikt had. “Hij was helemaal geschokt. Die Bonte Kraai had hem alleen maar doen denken aan vakanties in Denemarken, van volksgeloof wist hij niets af.” Op zijn beurt kreeg ook Alco het van kinds af aan mee. Maar we begrijpen uit de verhalen dat Johan en Marry in feite door Alco aangespoord werden er nog intenser mee bezig te zijn. Misschien zijn de verhuizingen daar voor een deel debet aan, oppert Marry. Het naar vogels kijken kon Alco, waar de familie zich maar bevond, alleen doen. Alco kijkt intussen met een dromerige blik naar buiten. Van waar hij zit, kan hij terwijl hij met ons praat het raam in de gaten houden. Nog geen tijd voor een vleermuis? Er zitten vier soorten rond het huis en hij zou ze ons graag laten zien. Johan: “Zo goed als hij het kan, de geluiden en het in een flits herkennen van een beest ... Zo leer ik het nooit. Hij is natuurlijk al op z'n zesde begonnen.” Alco: “Mijn kinderen hebben een fanatieke vader en dus doe je daar natuurlijk niet aan mee. Dat is een verschil met hoe het zich bij mij ontwikkelde.” Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan; dochter Elsa wordt al de bioloog van de klas genoemd. Haar spreekbeurt gaat over de Papegaaiduiker.

Vakanties in Zweden

Dankzij Alco werden de zomervakanties jaren achtereenvolgend in Zweden doorgebracht. De inmiddels 16-jarige Alco had in *het Vogeljaar* een oproep van geëmigreerde Nederlanders zien staan, die hulp vroegen bij een Zweeds broedvogelproject. Vanuit een zekere romantiek uit de verhalen van Niels Holgersson trok het noorden hem. “Als je dan ook nog ouders hebt die ja zeggen in een onnadenkende bui ... Het leuke was dat als het seizoen hier zo'n beetje voorbij

Kaartje van het telgebied in Zweden

was, je daar het voorjaar kon verlengen.” Die eerste keer gingen ze met z'n vieren (1979). Later gingen ook mede-vogelaars en Avifaunaleden mee. Zeker tien jaar bracht de *Fam* de zomers in Zweden door. Op zeker moment verhuisde dat Nederlandse gezin naar Noord-Zweden. Alco telde vanaf die tijd daar. Zijn ouders bleven trouw aan het gebied Värmland op de lijn Oslo-Stockholm, de grens tussen loofbomen en taiga, boven een groot meer. Johan: “Een spannende overgang tussen zuidelijke en noordelijke soorten. Bovendien wilden wij niet vliegen, voor ons was dit ver genoeg.” Vanaf 1971 werd alles genoteerd in de klassieke opschrijfboekjes. Vogeldagboeken. In de kast van het echtpaar Van Klinken nemen ze minstens een meter in beslag. Alco: “Die van Zweden zitten vol met platgeslagen muggen ... romantiek heeft ook een prijs.” Voor de *Fam* is Zweden het land van

jonge spechten, van Korhoenders en van Hazelhoenders met jongen. Het was immers altijd zomer. Terwijl we naar de verhalen luisteren, zien we drie paar ogen de blik naar binnen keren. Zij zien landschappen die wij niet zien. "Zijn jullie wel eens in het paradijs geweest?", vraagt Johan. (...) "s Morgens met zonsopgang bij die Zweedse meren ... bladstil is het en dan ... Parelduikers die over het water roepen ... het schalt erover!"

Marry: "In de schemering zingende Koperwieken ..."

Alco: "Het geluid van Goudplevieren ... alarmerende Bosruiters in een dennenboom in het moeras."

Johan: "De Morkulla ..."

Alco: "Houtsnip." (vertaling uit het Zweeds, red.)

De enorme uitgestrektheid van het gebied; atlasblokken met maar één of twee huizen. Ook wij beginnen nu toverachtige landschappen te zien, met daarin de betoverende vogels.

Johan: "Wat we erg leuk vonden is dat we opmerkten dat er in de zone waar wij zaten geen Tjiftjaf zat. Niet één! Kwam je iets noordelijker, dan waren ze er weer wel." Er blijkt een hele zone over Zuid-Zweden te lopen waar de Tjiftjaf niet voorkomt. Kennelijk heeft dit met trekroutes te maken. Het was in Zweden dat de vader één keer won van de zoon met het herkennen van een vogel. Johan (met glimmende ogen): "Alco is altijd de koploper geweest die eerste-bord speelt. Toen we aankwamen bij het huisje, zagen we een vogel op de helling achter het meer. Buizerd, zegt Alco. Ruigpootbuizerd, zegt pa. Biertje?" Johan vertelt het gniffelend. Het was in elk geval het meest zuidelijke geval van de Ruigpootbuizerd. En een fikse greep uit de beurs van de jonge Alco.

Het tellen

De *Fam* telt. Telt lang en veel. Toen de SOVON-tellingen begonnen, zei het echtpaar Van Klinken: "Doe ons maar Kiel-Windeweer." Daar woonde een neef, konden ze makkelijk even koffie drinken.

Voor de *Fam* is het tellen een levensstijl geworden. Je bent buiten, je beweegt. Een prima manier om fit te blijven. Alco herinnert zich nog goed dat hij en zijn vriendjes als 13-jarigen een eigen telgebied kregen toegewezen: blok 12-15, het Zuidlaardermeer. "Dat waren enorme expedities. Op de fiets in één dag om het meer. We waren heel opgewonden dat wij dat gebied mochten tellen en we namen dat serieus. Die verantwoordelijkheid krijgen was spannend." Veel later zat Alco in de ledenraad van SOVON, nog later in het bestuur. In 1987 kwam de *Atlas van de Nederlandse Vogels* (SOVON 1987) uit. Een vierjarig project waar hij aan meegewerkt heeft. De atlas, waarin de winter- en trekvogels tussen 1979 en 1983 in kaart zijn gebracht, was een vervolg op de broedvogelatlas (Teixeira 1979).

Alco: "Dat was een hele mooie tijd. Jur Furda, student psychologie, was de coördinator. Door zijn enthousiasme wist hij veel mensen, ook in de provincie, aan het tellen te krijgen. Net als nu had je gebieden met veel vogels en weinig vogelaars; witte vlekken die moesten worden opgevuld. Het waren de zogenaamde zwakke blokken, een begrip. Elk weekeind ging er wel een auto met tellers heen: de zwakke-blokken-pendeldienst, haha. Houtje-touwtje met studenten, een enkeling had maar een auto, je had weinig geld, alle beetjes werden bij elkaar gelegd. Soms was er maar nauwelijks benzine om thuis te komen, erg grappig allemaal." De provincie telde 120 blokken. Ieder blok zou elke maand een keer bezocht moeten worden, je telde twaalf maanden lang. Alco: "Een ideale manier om de provincie te leren kennen!"

Marry en Johan combineren sinds 1980 drie zwakke blokken als PTT-telling (Punt Traject Telling van SOVON): twintig punten die zo veel mogelijk blokken bedekken waar je 's winters vijf minuten telt en daarna alles optelt.

Marry: "Als ik van tevoren had geweten dat ik zo lang zou tellen, had ik misschien een interessanter gebied willen hebben. Hoewel het juist doordat we het al zo lang doen ook weer interessant is geworden."

Zoveel is duidelijk: het gaat om het plezier. Voor de *Fam* is het een bron van inspiratie. Het met elkaar delen, het samen doen en de binding met een bepaald gebied, daar gaat het om. Ieder jaar is het weer anders, iedere keer is er de nieuwsgierigheid naar hoe het er zou zijn.

Westerbroek

Sinds 1984 inventariseert Alco Westerbroek. "Het is bijna een soort privébos geworden. Na al die jaren weet ik natuurlijk precies wat er zou moeten zitten. Je kent elke boom en krijgt een bepaald verwachtingspatroon. Onherroepelijk ga je compenseren als je een beest een keer niet ziet. Eigenlijk moet dat niet, je zou iedere keer blanco moeten beginnen. Een plek lang tellen wil niet zeggen dat je dan ook beter gaat tellen." Hij vertelt over de reigerkolonie bij Westerbroek. Sinds jaar en dag telde hij er zo'n zeventien paar. Na de eerste strenge winter van vorig jaar: nul Blauwe Reigers. Het ging hem aan het hart. 'Zijn' reigers, waar waren ze? Dit voorjaar fietste Alco langs de nog vrij jonge sparaanplant. De sparren zijn een meter of acht hoog. Hij hoort gekrijs. Het zal toch niet waar zijn? Ja hoor, een Blauwe Reiger vliegt over hem heen met een tak in zijn snavel. De kolonie was verhuisd. "Krijg ik natuurlijk van SOVON de vraag: ga maar tellen. Dat is nogal lastig in zo'n dicht sparrenbosje. Ik had laatst een uurtje over, ben het bos maar eens doorgeploegd. Ik vond alleen enkele eierschalen. Eigenlijk moet je zo'n bos van bovenaf kunnen tellen." Uit een luchtballon?!

Johan: "Ik herinner me dat hij me eens vroeg of ik de nachttelling kon overnemen. Ik was net terug uit Amerika. Dat viel nog niet mee. Het regende en dan over die gladde bruggetjes in het pikkedonker ..."

The Big Day

Een Engelse vogelaar liet hen kennismaken met een spel: in 24 uur zoveel mogelijk vogels scoren. Het was The Big Day. In Engeland zijn ze echt gek, vindt Johan. Ze pakken er rustig het vliegtuig naar Schotland om op zo'n dag soorten te scoren. Dat

**De Big Day trofee met de Latijnse tekst
'Kijk naar de vogels in de lucht'**

gaat de *Fam* als rasechte 'milieumensen' te ver. Maar het fenomeen Big Day was een feit. Het was Alco's idee er een 'groene' Big Day van te maken: de auto werd verbannen, men moest het openbaar vervoer en de fiets gebruiken om zich te verplaatsen. Alco: "Ach, gewoon leuk, een beetje raar en creatief. Daar houd ik wel van." Met gepaste trots toont hij ons de trofee: het fraaie klassieke ei, gedraaid uit perenhout. Het hout voelt zacht en glad aan, stil en zwaar ligt het te glanzen in de palm van onze hand. Hans Vasse, een kunstenaar uit Ter Apel, heeft het ei op verzoek van Alco gemaakt. De wedstrijd bestaat sinds een jaar of vijf niet meer. Alco was de laatste winnaar. Het was een wisseltrofee. Als je hem het jaar daarvoor gewonnen had, moest je hem het jaar daarop verplicht meesjouwen gedurende de hele Big Day.

Vind je het niet jammer dat er geen Big Day meer is?

Alco: "Elke formule heeft zijn eigen tijd. Het was goed om er een punt achter te zetten.

Het was geen echte wedstrijd meer. Eigenlijk is de eerste keer het leukst, want dan begint iedereen blanco.”

Johan: “Als je met opkomend tij niet aan de Waddenzee zat, kwam je sowieso niet aan genoeg soorten.”

Alco: “Het was folklore. Wat ik niet snap, is die kick van de jacht op bijzondere soorten. Ik word zeker oud? Voor mij is een beest bijzonder als ik het associeer met vakanties in een bepaalde streek.” *Fam van Klinken* wil er geen misverstand over laten bestaan: het draait voor hen om natuur- en vogelbescherming en minder om ‘birding’.

De vereniging

Begin jaren tachtig volgde Johan Leny Groen op als voorzitter. Het eerste wat hij toen deed was ervoor zorgen dat het boek *Vogels van Groningen* (Boekema et al. 1983) werd uitgegeven. Al staat hij niet als een van de schrijvers vermeld, het stuk over eendekooien is wel degelijk van zijn hand.

Alco: “Dat is nog steeds hét overzicht van eendekooien in de provincie.”

Na Johan werd Fred Bosman voorzitter.

Alco volgde hem weer op en is zelf twee jaar interim-voorzitter geweest. Hij werkte toen bij de Milieufederatie. “Aan de ene kant was het een leuke combinatie, maar aan de andere kant was ik voortdurend met natuur bezig. Je moet werk en hobby toch wat uit elkaar houden.”

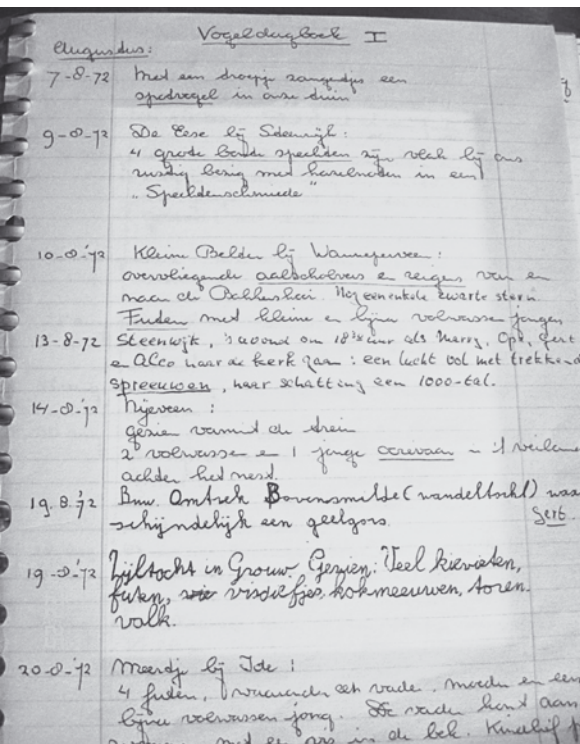
Hoe waren de vergaderingen in die tijd?

Johan: “Dat waren gemoedelijke avonden met Loterijman. ‘Heeft iemand van jullie ook de Scharrelaars gezien op Ameland?’, vroeg hij bijvoorbeeld. Er werden wat plaatjes getoond. Scharrelaar? Nooit van gehoord. Verdikke! Die zat bij ons in de tuin, maar omdat er bij onze achterburen een volière stond, hadden wij er geen acht op geslagen.” Vergaderingen van Avifauna werden op diverse locaties gehouden: Spilsluizen, Helperkerk. De Van Klinkens hebben meegemaakt dat er, net als nu het geval is, een behoorlijke generatiekloof was tussen de jeugd en de ouderen. Ooit was er een jeugdclub. “Je had een tijd dat de ‘jeugdbonders’ enorm gemotiveerd waren, bijvoorbeeld omdat ze biologie studeerden”, vertelt Alco. Zij gingen geregeld mee met excursies en leerden daar veel van de ouderen. Veel van hen zijn later professioneel bij SOVON gaan werken of bij een adviesbureau. Hun wortels liggen allemaal bij Avifauna Groningen.

Alco (bioloog) werkt bij de provincie als beleidsmedewerker. “Ik zeg altijd dat ik voor mijn werk de papieren kant van de natuurbescherming doe en als hobby ben ik in de natuur zelf. Elke fase heeft een andere verhouding tussen werk en hobby, het vult elkaar mooi aan.”

Vogeldagboeken

De vogeldagboeken komen tevoorschijn. Ze worden regelmatig bekeken om iets terug te zoeken. Johan vroeg zich onlangs bijvoorbeeld af of de herfstpiek van de Tjiftjaf zou opschuiven door ‘global warming’. “Ik heb

De eerste pagina van het eerste vogeldagboek, met kinderhandschrift van Alco

mijn notities vergeleken met die van Egbert Boekema, de topvogelaar. En wat zien we dan? De voorjaarspieken schuiven iets naar voren op, maar de herfstpiek blijft precies zoals het was.” Interessant om te weten, hoewel het niet zoveel zegt en weer nieuwe vragen oproept: zijn het jongen die dan zingen? Zijn het noordelijke soorten? Het is net puzzelen en de stukjes in elkaar passen.

Wat is de waarde van een vogeldagboek?

Alco: “Het heeft vooral een gevoelsmatige waarde, geen wetenschappelijke. Je zou gek worden als je alles zou moeten noteren. Het moet leuk en spontaan blijven. Aan fenologielijstjes (welke soort komt wanneer terug uit het wintergebied) kun je wel het een en ander aflezen.” Zijn BMP-tellingen stuurt hij naar SOVON, waar ze verder uitwerkt worden.

Paal 16

Een traditie van *Fam* van Klinken is om iedere herfstvakantie naar Schiermonnikoog te gaan. Het begon in 1972. Eerst werd er één huisje gehuurd, maar nu de familie is uitgebreid, zijn het er drie. Altijd wordt

er geteld, hoewel nooit op een dwangmatige manier. Als het een week slecht weer is, worden er binnen spelletjes gespeeld. Johan geeft ons een uitgewerkt verslagje dat hij maakte voor het familiearchief. Met daarbij een vogellijst van liefst 214 soorten tussen 1975-2010. We bladeren door de lijst: er staan kruisjes als een vogel is waargenomen, aantallen per atlasblok, een min- of plusteken ter verfijning, uitroepetekens bij bijzonderheden (1986: Parelduiker, 150 Janvangenten!), toe- en afname (> <) en kanttekeningen als '>>' vaak op weg van en naar paal 16' (Slechtvalk), 'na 1992 beter waargenomen' (Zwarte Mees), '< klopt met algemene trend' (Bonte Kraai), 'Alco zijn geoefend oor' (Ortolaan 1985, Roodkeelpieper 1987). Vergelijkingen met de waarnemingen in het boek *Vogels van Schiermonnikoog* worden ook gemaakt. *Fam* van Klinken heeft er de eerste Lepelaars zien komen, invasies van Notenkrakers en Kleine Alken meegemaakt, de Patrijs zien verdwijnen. Alco noemt de lijst bescheiden een 'gewoon vakantielijstje'. Als SOVON-coördinator heeft hij Schiermonnikoog een tijdje bij het district Groningen weten te krijgen. Dat vond hij wel erg leuk.

Johan op het Wad bij Schiermonnikoog – 2009

FOTO: MARRY VAN KLINKEN

De laatste Grauwe Gorzen

We zijn nog niet uitgeteld. De PTT-winter-tellingen die eerder al even ter sprake zijn gekomen: een ononderbroken reeks tussen 1980 en 2009. De punten lagen verspreid in Noordwest-Groningen aan een circa 30 km lange route door binnendijks agrarisch gebied. Alleen in Baflo en Eenrum lag het telpunt in een bebouwde kom.

Johan: "Marry en ik hebben eigenlijk de laatste Grauwe Gorzen geteld. Bij Noordpolderzijk en Oudeschip, waar Kees Sikkema woonde." Marry: "Ze zijn ons zo door de vingers geglipt." Eind jaren zestig heeft Sikkema er geïnventariseerd en elke zingende Grauwe Gors ingetekend op een kaartje. Deze vogel was in die tijd nog zo algemeen, wij kunnen ons dat nauwelijks voorstellen. De volksnaam luidde 'Dikschieliere', zoals de zang ongeveer klinkt. Onder andere door de intensivering van de landbouw is de soort verdwenen. Alco: "Elke tijd heeft zijn eigen spectrum. Nu hebben we de Canadese Ganzen en de Ooievaars."

Wat zijn jullie favoriete gebieden?

Marry: "Het was Drenthe, maar toen de tellingen begonnen, hield het voor mij absoluut op bij de provinciegrens." De tuin in Haren is ook belangrijk voor haar. Zij heeft er een speciale band met de Braamsluiper. En elk jaar rond 10 mei komt er even een Bonte Vliegenvanger langs; één keer heeft er een paartje gebroed.

Alco: "Door het tellen heb ik een bepaalde binding gekregen met de Hasseberg" (ten oosten van Sellingen en met veertien meter de hoogste plek van Groningen).

Alco houdt nog steeds de invallende schemering in de gaten en ziet plotseling een junikever. Wij kennen alleen de meikever, wat is het verschil? De junikever is meer bepoederd, legt hij ons uit, heeft kleinere antennes en een puntig achterlijf.

Welke vogel zouden jullie willen zijn?

Zonder aarzeling noemt Marry de Geelgors. "Ik denk aan zomervakanties, de Geelgors is een van de weinige vogels die dan nog zingt." Johan moet iets langer nadenken

en kiest de Grutto. "Een weidevogel zonder weerga." Alco blijft uiteindelijk bij de Goudplevier. "Ik houd toch erg van het melancholieke geluid dat hij maakt in zijn broedgebied."

Intussen is de avond gevallen. Voor we afscheid nemen van *Fam* van Klinken praten we nog wat na. Alco haalt zijn stokpaardje van stal: zo jammer dat vogelaars dikwijls nogal solistisch en verbrokken bezig zijn. Er zou meer gezamenlijk kunnen worden opgetreden. Vaak is de landbouw de tegenstander en die weet naar buiten toe goed een front te vormen. Daar kunnen we iets van leren. Dan snijdt hij nog een actueel probleem aan: de kerk van Haren staat in de steigers, net nu er Gierzwaluwen gaan broeden. Iets voor de stadsvogeladviseur om mee aan de slag te gaan?

De dagen na het bezoek aan *Fam* van Klinken vindt er een druk mailverkeer plaats tussen enkele Avifaunaleden en de voorzitter van Avifauna over de situatie rond de kerken in Haren en Thesinge (waar zich hetzelfde probleem voordoet). Het resultaat is dat de restauratiewerkzaamheden worden opgeschort. Gelukkig maar voor de Gierzwaluwen, hoewel het beter was geweest als van tevoren rekening was gehouden met de flora en fauna. Om dat ook bij niet-vogelaars tussen de oren te krijgen, vraagt nog heel wat inzet en geduld.

Met dank aan Marry, Johan en Alco van Klinken.

Literatuur

Boekema, E.J., P. Glas & J.B. Hulscher 1983.

De vogels van de provincie Groningen. Groningen.

Teixeira, R.M. (red.) 1979. *Atlas van de Nederlandse broedvogels. Natuurmonumenten. 's Graveland.*

SOVON 1987. *Atlas van de Nederlandse Vogels. Arnhem (alleen nog antiquarisch verkrijgbaar).*